

ชื่อ เรื่องวิทยานิพนธ์

ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน
ของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่พริก จังหวัดลำปาง

ชื่อผู้เขียน

นายสมบัติ สุทธิพรณวัฒน์

ศึกษาต่อระดับชั้น

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร.วิรัตน์

ไวทยกุล

ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุษผา

อนันต์สุชาติกุล

กรรมการ

อาจารย์ ดร.พนมพร

จันทร์ปัญญา

กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัย เรื่องนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของคณะกรรมการ
กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่พริก จังหวัดลำปาง ตลอดจน
ปัจจัยที่ส่งผล โดยทำการศึกษากลุ่มโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่พริก ทั้งหมด
3 กลุ่มโรงเรียน ในปี พ.ศ.2527-2528 ใช้วิธีการศึกษาโดยผู้วิจัยออกไปปฏิบัติงานอยู่ในภาคสนาม
ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง สร้างความคุ้นเคยแล้วสังเกตการณ์การประชุมและการปฏิบัติงานของคณะ
กรรมการกลุ่มโรงเรียน ใช้การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างและการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการกับ
กรรมการกลุ่มโรงเรียนและบุคคลที่เกี่ยวข้อง รวมจำนวนทั้งหมด 35 คน และจับบันทึกรายละเอียดข้อมูล
(field notes) และเสนอการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ จากการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลมี
ผลสรุปดังนี้

1. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน

1.1 การประชุมคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เนื่องจากประสบ
ปัญหาเกี่ยวกับการขาดการวางแผนและระบบในการนัดประชุมและดำเนินการประชุม การไม่เคร่งครัด

ในเรื่องเวลาการประชุม การกำหนดเนื้อหาสาระของการประชุมไม่ครอบคลุมงานในหน้าที่ของ คณะกรรมการ การไม่ค่อยมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม การขาดประชุมและการ มาประชุมสายของกรรมการ

1.2 การปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการ 10 ประการ ไม่มีประสิทธิภาพและ ไม่สามารถปฏิบัติได้ครบทุกหน้าที่ที่กำหนดให้ ส่วนใหญ่แฉ่งงานจะล่าช้า ขาดคุณภาพและไม่ไ้ปฏิบัติ จากหน้าที่ 10 ประการ ที่กำหนดไว้ในระเบียบคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ.2523 คณะกรรมการกลุ่มสามารถปฏิบัติได้มากเพียง 4 ประการ ได้แก่ (1) การวางแผนงานปรับปรุงโรงเรียนตามขอบข่ายงานภายในกลุ่ม (2) การจัดให้ มีการประสานงานและร่วมมือระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่มและชุมชน (3) การเสนอแนะการ พิจารณาความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครูในระดับกลุ่มโรงเรียน (4) การปฏิบัติงานตาม ที่คณะกรรมการประถมศึกษาอำเภอและคณะกรรมการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย หน้าที่ที่ ไม่ไ้ปฏิบัติหรือปฏิบัติน้อย 6 ประการ ได้แก่ (1) การพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานหรือ โครงการการดำเนินงานของแต่ละโรงเรียนภายในกลุ่ม (2) การพิจารณาให้ความเห็นชอบในการ ทั้หนาบุคลากรภายในกลุ่ม (3) การเสนอแนะงบประมาณของโรงเรียนภายในกลุ่ม (4) ติดตามผล การปฏิบัติงานและดูแลความประพฤติของข้าราชการครูภายในกลุ่ม (5) การวางแผนสำรวจและ คำน้เนินการตามพระราชบัญญัติประถมศึกษาเพื่อให้เด็กเข้าเรียนอย่างทั่วถึง (6) การประเมินผลการ ปฏิบัติงานของโรงเรียนภายในกลุ่ม

2. ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน

- 2.1 ปัจจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของกลุ่มโรงเรียน ได้แก่ สภาพที่ตั้งของชุมชนที่อยู่ ห่างไกลกัน การคมนาคมยากลำบากและสภาพเศรษฐกิจของชุมชน
- 2.2 ปัจจัยเกี่ยวกับบุคคล ได้แก่ ประธานกลุ่มและกรรมการกลุ่มโรงเรียน ซึ่งมีตัวแปร ใ้เกี่ยวกับ (1) คุณลักษณะของประธานที่ไม่เป็นประชาธิปไตย (2) การขาดประสบการณ์ในการบริหารงาน ของประธาน (3) ความสัมพันธ์ในทางลบระหว่างประธานกับกรรมการและกรรมการกับกรรมการ (4) ความไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของประธานและกรรมการ (5) การขาดความรุ้ความเข้าใจใน เรื่องการวางแผน (6) งานประจำของประธานและกรรมการ (7) การครอบงำความคิดโดยระบบ ราชการ

2.3 ปัจจัยเกี่ยวกับระบบบริหารงานกลุ่มโรงเรียน ไคแก (1) โครงสร้างของกลุ่มโรงเรียนยังไม่เหมาะสม โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับสัดส่วนของกรรมการที่มีผู้บริหารมากกว่าครูผู้สอน การขาดอำนาจของประธานและกรรมการ หน้าที่ของคณะกรรมการซึ่งไม่สอดคล้องกับระเบียบกฎหมายของทางราชการและข้อจำกัดเกี่ยวกับการกำหนดคุณสมบัติของประธานและกรรมการ (2) ปัญหาการประชุมคณะกรรมการ (3) ปัญหาการวางแผนควบคุมติดตามและประเมินผล (4) ปัญหาการพิจารณาความดีความชอบ (5) ปัญหางบประมาณไม่พอ

Thesis Title Factors Constituting Problems and Obstacles to the
Work of School Clusters' Committees under the
Mae Phrik District Office of Primary Education,
Lampang Province

Author Mr. Sombat Suthipornmaneevat

M.Ed. Educational Administration

Examining Committee: Lecturer Dr. Wirat Waiyakul Chairman

Assit.Prof. Boobpa Anunsuchatgul Member

Lecturer Dr. Panomporn Chantarapanya Member

Abstract

The study was aimed at examining the nature and causes of problems and obstacles emerging from the operation of the school clusters' committees under the Mae Phrik District Office of Primary Education, Lampang Province. Three school clusters were selected as study sites. The researcher started his work by surveying related literatures as available to him and then went to the field in order to see the committees in actual operation. Regular participation in and observation of school cluster meetings during the field work period (October 1984-September 1985) constituted major approaches of this study, using non-structured and informal interviews to collect essential information. Thirty-five subjects were interviewed. Some of them, 24, were committee members at the time of the study while the rest were

other teachers referred to as having both knowledge of and experience in the work of school cluster committees. Fieldnotes were then analyzed and findings presented in an analytical and descriptive format. The major findings are as follow :

1. Problems and obstacles to the operation of the school cluster committees

1.1 The meetings were not as effective as expected and lacked sufficient and advanced notification procedures. At the same time, they were not properly conducted and meeting schedules not strictly followed. Topics determined and actually discussed were not within the area of responsibility of the committees. Furthermore, lack of participation as well as frequent absenteeism and late attendance characterized most meetings.

1.2 The committees' 10 prescribed functions were not effectively and satisfactorily pursued. More often than not, the tasks undertaken were not completed on time, lacked quality and at times simply ignored.

Among the 10 functions, specified in the Office of the National Primary Education Commission's guidelines, only four were adequately pursued. They were : (1) planning for the improvement of the schools within clusters; (2) promotion of cooperation between schools and the community and among cluster schools themselves; (3) nomination of cluster teachers for promotion; and (4) pursuit of the work assigned by the District and Provincial Offices of Primary Education. The

remaining 6 functions were either inadequately or not at all performed. They were : (1) approval of the plans of projects proposed by particular schools within a cluster; (2) approval of cluster staff development programs; (3) planning the budget cluster schools ; (4) monitoring and supervising the performance and personal conduct of teachers in the clusters; (5) planning for the recruitment of school age children within jurisdiction as regulated by the Primary Education Act; and (6) evaluation of cluster school' operations and performance.

2. Factors constituting problems and obstacles to the work of school cluster committees

2.1 School environment. This factor referred to a rather long distance a particular school within a cluster was located from the others in the same cluster, making it very difficult to travel to and from one another. And generally, the community surrounding schools was rather poor.

2.2 Personnel. In this category the factor included both cluster committee members and committee chairpersons and varied according to the following related variables : (1) Undemocratic characteristics of the committee chairpersons; (2) lack of administrative experience of the chairpersons; (3) rather negative relationships between the chairpersons and committee members and among members; (4) chairpersons' and members' lack of understanding and internalization of their roles; (5) lack of knowledge and understanding of planning; (6) routine work and responsibility of both the chairpersons and members; and (7) degree of bureaucratic domination over the thinking and behaviors of individual chairpersons and committee members.

2.3 School cluster administration system. This factor involved (1) its inappropriate structure particularly as regards the membership composition e.g., more administrators than teachers ; lack of power and authority of both chairperson and committee ; committee responsibilities, incongruity with official laws and regulations and constraints on the qualifications of committee chairpersons and members; (2) general problems related to the committee meetings; (3) problems related to overall planning, monitoring, follow-up and evaluation; (4) problems of promotion considerations ; and (5) inadequate budget.